

komisję kwalifikacyjną, z wyjątkiem ogierów, które powinny być poddane wytrzebieniu w terminie 3 miesięcy od tego dnia.

4. Młode rozplodniki, których odchów w myśl przepisów art. 7 nie jest dozwolony, powinny być wytrzebione lub poddane ubojowi najpóźniej w ciągu dwóch tygodni po osiągnięciu wieku określonego stosownie do wymienionego przepisu.

Art. 13. 1. W razie padnięcia rozplodnika w związku z jego trzebieniem dokonany przez państwowy zakład leczniczy dla zwierząt lub inny organ określony przez Ministra Rolnictwa, Państwo wypłaca posiadaczowi odszkodowanie. Odszkodowanie za buhaje, knury i kozły ustala się w wysokości ich wartości rzeźnej, a za ogiery i tryki w wysokości wartości użytkowej.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania w przypadku, gdy posiadacz rozplodnika niewłaściwym postępowaniem przyczynił się do padnięcia rozplodnika.

3. Wysokość odszkodowania zmniejsza się o kwotę odszkodowania przyznanego posiadaczowi z tytułu ubezpieczenia padłego rozplodnika.

4. Rozplodniki nie wytrzebione w przepisany terminie podlegają przymusowemu wytrzebieniu na koszt i ryzyko posiadacza.

5. Tryb ustalania wysokości odszkodowania i jego wypłacania określi w drodze rozporządzenia Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Finansów.

6. Przepisy ust. 1—5 stosuje się odpowiednio do trzebienia młodych rozplodników, o których mowa w art. 12 ust. 4.

Art. 14. Posiadacz rozplodnika uznanego jest obowiązany prowadzić rejestr pokryć i wydawać świadectwa pokrycia na formularzach według wzoru ustalonego przez Ministra Rolnictwa.

Art. 15. Minister Rolnictwa ustala zasady udzielania pomocy Państwa na pokrycie kosztów nabycia i utrzymania rozplodników oraz premiovania za wzorowe utrzymanie i użytkowanie rozplodników.

Art. 16. Przepisów art. 7—15 nie stosuje się do buhajów utrzymywanych w zakładach unasienniania oraz do ogierów utrzymywanych w państwowych stadninach i stadach ogierów. Rozmieszczenie tych ogierów na okres kopolacyjny powinno odbywać się z zachowaniem zasad rejonizacji (art. 6 ust. 1).

Art. 17. 1. Minister Rolnictwa może w drodze rozporządzenia zakazać uboju:

- 1) zwierząt wpisanych do ksiąg zwierząt zarodowych oraz krów poddawanych ocenie wartości użytkowej,
- 2) przychówka po zwierzętach wymienionych w pkt 1,
- 3) rozplodników uznanych.

2. Zakaz uboju, przewidziany w ust. 1, nie dotyczy zwierząt, w stosunku do których organ służby weterynaryjnej stwierdzi konieczność uboju lub właściwi do spraw rolnic-

two organ administracji prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski, rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) — niezdatność do hodowli.

Art. 18. 1. Kto nie zgłasza do odpowiedniego organu prezydium właściwej rady narodowej rozplodnika lub nie doprowadza go przed komisję kwalifikacyjną,

podlega karze grzywny od 100 zł do 1.000 zł.

2. Kto utrzymuje rozplodnika (dorośłego lub młodego) nie wytrzebionego wbrew przepisom art. 12 lub władając rozplodnikiem nie uznanym pokrywa nim klacz, krowę, lochę lub owcę,

podlega karze aresztu do 3 miesięcy lub karze grzywny od 1.000 zł do 4.500 zł. Ponadto można orzec przepadek rozplodnika.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osób, w których władaniu pozostają kozły w przypadku rozciągnięcia na podstawie art. 8 ust. 2 w stosunku do hodowli kóz przepisów o obowiązku pokrywania samic rozplodnikami uznanymi.

4. Kto utrzymuje zwierzęta w gospodarstwie wbrew zakazowi wydanemu na podstawie art. 6 ust. 2, podlega karze aresztu do 3 miesięcy lub karze grzywny od 1.000 zł do 4.500 zł.

5. Orzeczenie następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

Art. 19. 1. Zezwolenia na prowadzenie usługowego zakładu sztucznego wylegu drobiu mogą być wydawane na warunkach, jakie określi Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego.

2. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1, wydają właściwe do spraw handlu organy prezydium właściwej rady narodowej w porozumieniu z właściwym do spraw rolnych organem tych prezydiów.

Art. 20. 1. Kto poddaje ubojowi zwierzęta wbrew zakazowi wydanemu na podstawie art. 17 ust. 1, podlega karze aresztu i grzywny do 10.000 zł lub jednej z tych kar.

2. Mięso i przeroby pochodzące z uboju zakazanego ulegają przepadkowi.

Art. 21. Przepisy ustawy dotyczące prezydiów wojewódzkich rad narodowych stosuje się odpowiednio do prezydiów rad narodowych miast wyłączonych z województw.

Art. 22. Traci moc dekret z dnia 2 lutego 1955 r. o organizacji hodowli zwierząt zarodowych (Dz. U. Nr 6, poz. 34).

Art. 23. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są z nią sprzeczne.

Art. 24. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

311

USTAWA

z dnia 2 grudnia 1960 r.

o kolejach.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Kolejami w rozumieniu niniejszej ustawy są drogi szynowe wraz z przeznaczonymi do ich eksploatacji i utrzymania budowlami, urządzeniami oraz poruszającym się

po tych drogach taborem, służące do przewozu osób, przesyłek oraz ładunków.

2. Przepisy niniejszej ustawy nie mają zastosowania do:

- 1) linii tramwajowych,
- 2) dróg szynowych służących do transportu wewnątrzzakładowego w jednostkach gospodarczych eksploatujących takie urządzenie, a znajdujących się w całości w obszarze

zakładów tych jednostek i nie mających połączenia z siecią kolei użytku publicznego,

- 3) wyciągów turystycznych,
- 4) urządzeń transportowych linowych i linowo-terenowych, eksploatowanych przez jednostki gospodarcze, nawet gdyby urządzenia te wychodziły poza teren zakładu.

Art. 2. 1. Koleje dzielą się na koleje użytku publicznego i koleje użytku niepublicznego.

2. Przez koleje użytku publicznego rozumie się koleje przeznaczone do publicznego przewozu osób i przesyłek.

3. Przez koleje użytku niepublicznego rozumie się koleje służące do wyłącznego użytku eksploatujących je jednostek.

4. Do kolei użytku niepublicznego zalicza się również bocznice kolejowe, połączone z siecią kolei użytku publicznego.

5. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Żeglugi określi zasady użytkowania kolei w portach morskich i śródlądowych oraz organy i tryb postępowania tych organów w zakresie rozgraniczenia zadań i obowiązków w stosunku do kolei znajdujących się w tych portach.

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa:

- 1) o „kolejach górniczych” — należy przez to rozumieć koleje użytku niepublicznego, stanowiące urządzenia zakładów górniczych,
- 2) o „kolejach piaskowych” — należy przez to rozumieć koleje użytku niepublicznego przedsiębiorstw zaopatrujących zakłady górnicze w materiały podszadzkowe, podległych Ministrowi Górnictwa i Energetyki,
- 3) o „obszarze kolejowym” — należy przez to rozumieć wydzieloną powierzchnię gruntu, przeznaczoną do utrzymania i eksploatacji kolei wraz ze znajdującymi się na nim budowlami i urządzeniami służącymi temu celowi.

Art. 4. Rada Ministrów może, jeżeli wymaga tego interes publiczny, uznać kolej użytku niepublicznego za kolej użytku publicznego, jak również kolej użytku publicznego — za kolej użytku niepublicznego.

Art. 5. 1. Minister Komunikacji wydaje przepisy techniczne o utrzymaniu i eksploatacji kolei, z wyjątkiem przepisów określonych w ust. 3.

2. W stosunku do kolei piaskowych przepisy techniczne o utrzymaniu kolei wydaje Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Górnictwa i Energetyki, a w stosunku do kolei górniczych — także w porozumieniu z Wyższym Urzędem Górnictwem.

3. Przepisy techniczne o eksploatacji kolei górniczych i piaskowych wydają właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Komunikacji, a w stosunku do kolei górniczych — także w porozumieniu z Wyższym Urzędem Górnictwem.

Art. 6. 1. Minister Komunikacji wydaje przepisy o skrzyżowaniu linii kolejowych z drogami publicznymi i liniami tramwajowymi.

2. Przepisy o skrzyżowaniu linii kolejowych z drogami publicznymi objętymi zakresem działania Ministra Gospodarki Komunalnej oraz z liniami tramwajowymi wydaje Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej.

Rozdział 2.

Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe”.

Art. 7. Budowa, utrzymanie i eksploatacja kolei użytku publicznego należy do przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”, zwanego w dalszym ciągu w skróceniu „przedsiębiorstwem PKP”.

Art. 8. Przedsiębiorstwo PKP posiada osobowość prawną i prowadzone jest w ramach narodowych planów gospodarczych według zasad rozrachunku gospodarczego.

Art. 9. Do zakresu działania przedsiębiorstwa PKP w szczególności należy:

- 1) przewóz osób, przesyłek i ładunków pocztowych oraz obsługa spedycyjna klientów kolei,
- 2) utrzymywanie obiektów, taboru i urządzeń kolejowych w stanie zapewniającym sprawne wykonywanie przewozów i bezpieczeństwo ruchu kolejowego,
- 3) budowa i przebudowa kolei,
- 4) sprawowanie w zakresie zleconym przez Ministra Komunikacji nadzoru technicznego nad kolejami użytku niepublicznego,
- 5) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o porządku na kolejach użytku publicznego.

Art. 10. 1. Przedsiębiorstwo PKP organizuje kolejową służbę zdrowia.

2. Do kolejowej służby zdrowia należy:

- 1) sanitarne zabezpieczenie obszaru kolejowego i udzielanie pomocy leczniczej w nagłych wypadkach na tym obszarze,
- 2) organizowanie i wykonywanie profilaktyki leczniczej, lecznictwa pracowników i rencistów kolejowych oraz ich rodzin,
- 3) przeprowadzanie badań lekarskich, mających na celu ustalanie przydatności do pełnienia służby na kolejach.

Art. 11. Jednostki organizacyjne przedsiębiorstwa PKP, określone przez Ministra Komunikacji, mają prawo używania oznak z godłem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz pieczęci urzędowej z wizerunkiem orła.

Art. 12. Wykonywanie funkcji zwierzchniego kierownictwa przedsiębiorstwem PKP oraz reprezentowanie go jako całości na zewnątrz należy do Ministra Komunikacji.

Art. 13. Sieć kolei znajdująca się w eksploatacji przedsiębiorstwa PKP dzieli się na okręgi kolei państwowych.

Art. 14. 1. Szczegółowy zakres i sposób działania przedsiębiorstwa PKP, ogólne zasady gospodarki finansowej i organizacji oraz liczbę okręgów kolei państwowych ustala statut przedsiębiorstwa PKP, nadany przez Radę Ministrów.

2. Minister Komunikacji ustala podział sieci kolei na okręgi kolei państwowych, siedziby dyrekcji okręgowych kolei państwowych oraz organizację wewnętrzną przedsiębiorstwa PKP.

Art. 15. 1. Okręgami kolei państwowych zarządzają dyrekcje okręgowe kolei państwowych, na których czele stoją dyrektorzy okręgów kolei państwowych.

2. Minister Komunikacji może tworzyć specjalne jednostki organizacyjne do wykonywania określonych zadań przedsiębiorstwa PKP.

Art. 16. 1. Do składania w imieniu przedsiębiorstwa PKP oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych upoważniony jest Minister Komunikacji oraz inne osoby określone w statucie.

2. Statut przedsiębiorstwa PKP określa przypadki, w których do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych przedsiębiorstwa PKP wymagane jest współdziałanie dwóch upoważnionych osób.

Art. 17. Pracownikom przedsiębiorstwa PKP przysługuje ochrona prawna przewidziana w przepisach prawa karnego dla urzędników.

Art. 18. Stosunek służbowy pracowników przedsiębiorstwa PKP normuje odrębna ustawa.

Art. 19. Warunki i sposób prowadzenia ruchu kolejowego w czasie wykonywania budowy kolei określa Minister Komunikacji.

Art. 20. Minister Komunikacji po uzgodnieniu z prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej może zarządzić likwidację i rozbiórkę nieczynnych linii kolei użytku publicznego lub ich części.

Art. 21. Szczegółowe warunki przewozu przez przedsiębiorstwo PKP osób i przesyłek normuje odrębna ustawa.

Rozdział 3.

Koleje użytku niepublicznego.

Art. 22. Korzystanie z kolei użytku niepublicznego na zasadzie współużywania jest dopuszczalne za zezwoleniem Ministra Komunikacji lub organu przez niego upoważnionego.

Art. 23. Kolej użytku niepublicznego może być połączona z siecią kolei przedsiębiorstwa PKP za zezwoleniem Ministra Komunikacji lub organu przez niego upoważnionego.

Art. 24. Minister Komunikacji określi warunki wykonywania robót związanych z połączeniem i skrzyżowaniem linii kolei użytku niepublicznego z linią kolei użytku publicznego oraz robót związanych z utrzymaniem i naprawą części linii kolei użytku niepublicznego, położonych na obszarze kolejowym przedsiębiorstwa PKP.

Art. 25. Otwarcie ruchu na kolei użytku niepublicznego może nastąpić na podstawie zezwolenia właściwej terenowo dyrekcji okręgowej kolei państwowych, po uprzednim komisijnym sprawdzeniu przez tę dyrekcję, że kolej pod względem bezpieczeństwa ruchu i bezpieczeństwa publicznego odpowiada przepisom niniejszej ustawy. Koszty związane ze sprawdzeniem ponosi jednostka, która ubiega się o zezwolenie na otwarcie ruchu.

Art. 26. Przewóz osób i publiczny przewóz przesyłek na kolejach użytku niepublicznego może być prowadzony za zezwoleniem Ministra Komunikacji i na warunkach przez niego określonych.

Art. 27. Właściwa miejscowo dyrekcja okręgowa kolei państwowych może uzależnić obsługę bocznic kolejowej od wykonania niezbędnej przebudowy lub rozbudowy tej bocznicy i połączonych z nią urządzeń kolejowych wewnątrzskładowych, jak również urządzeń do mechanicznego naładunku i wyładunku wagonów oraz usprawnienia czynności ładunkowych w inny sposób, jeżeli będzie to konieczne dla właściwej obsługi bocznic lub usprawnienia pracy na przyległych liniach kolejowych użytku publicznego.

Art. 28. 1. Nadzór techniczny nad utrzymaniem kolei użytku niepublicznego i bezpieczeństwa ruchu na tych kolejach sprawuje Minister Komunikacji lub organ przez niego upoważniony.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, sprawowany jest odpłatnie.

Art. 29. W razie zagrożenia bezpieczeństwa ruchu lub bezpieczeństwa publicznego przez niestosowanie się użytkownika kolei użytku niepublicznego do przepisów niniejszej ustawy właściwa miejscowo dyrekcja okręgowa kolei państwowych może, po uprzednim zawiadomieniu użytkownika kolei, ograniczyć lub zamknąć ruch na niej.

Art. 30. Minister Komunikacji określi w drodze rozporządzenia warunki, jakim powinni odpowiadać pracownicy zatrudnieni na kolejach użytku niepublicznego.

Art. 31. 1. W stosunku do kolei górniczych:

1) zezwoleń określonych w art. 22 i art. 25 udzielają urzę-

dy górnicze w porozumieniu z właściwą miejscowo dyrekcją okręgową kolei państwowych;

2) nadzór techniczny określony w art. 28 ust. 1 sprawują urzędy górnicze;

3) uprawnienia, o których mowa w art. 29, przysługują urzędom górniczym.

2. W stosunku do kolei piaszkowych:

1) zezwoleń określonych w art. 22 i art. 25 udziela Minister Górnictwa i Energetyki w porozumieniu z Ministrem Komunikacji lub upoważnioną przez niego dyrekcją okręgową kolei państwowych;

2) nadzór techniczny określony w art. 28 ust. 1 sprawuje Minister Górnictwa i Energetyki lub organ przez niego upoważniony;

3) uprawnienia, o których mowa w art. 29, przysługują Ministrowi Górnictwa i Energetyki lub organom przez niego upoważnionym.

Art. 32. Zasady budowy, utrzymania i eksploatacji kolei użytku niepublicznego użytkowanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych określi Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Rozdział 4.

Oddalenie zadrzewienia i robót ziemnych od linii kolejowych oraz pasy ochronne przeciwpożarowe i zasłony odśnieżne.

Art. 33. 1. Wszelkie zadrzewienia (zakrzewienia) powinny znajdować się, a roboty ziemne powinny być wykonywane w takiej odległości od linii kolejowych, aby nie zakłócały działania urządzeń kolejowych przeznaczonych do eksploatacji i utrzymania kolei i nie zagrażały bezpieczeństwu i prawidłowemu ruchowi kolejowemu i drogowemu.

2. Minister Komunikacji określa w drodze rozporządzenia odległości i warunki, w których można w sąsiedztwie kolei zadrzewiać i zakrzewiać grunty oraz wykonywać roboty ziemne.

3. Jeżeli na roboty ziemne wymienione w ust. 2 wymagane jest zezwolenie organu administracji państwowej, organ ten przed wydaniem zezwolenia powinien zasięgnąć opinii zarządu kolei.

Art. 34. W razie budowy kolei w mniejszej odległości od istniejących budowli niż przewidziana w obowiązujących przepisach zarząd kolei obowiązany jest te budowle odpowiednio zabezpieczyć lub przenieść na inne miejsce albo zwrócić koszty koniecznego zabezpieczenia tych budowli przed niebezpieczeństwem pożaru lub koszty przeniesienia ich na inne miejsce. Ustalenie zakresu zabezpieczenia i wysokości podlegających zwrotowi kosztów zabezpieczenia lub przeniesienia następuje w trybie określonym w art. 37.

Art. 35. 1. W razie potrzeby usunięcia zadrzewienia (zakrzewienia) pogarszającego widoczność sygnałów i pociągów, utrudniającego budowę i eksploatację urządzeń kolejowych lub powodującego zaspę śnieżną, właściwy do spraw wewnętrznych organ prezydium powiatowej (miejskiej miasta stanowiącego powiat miejski, dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej zarządzi usunięcie zadrzewienia (zakrzewienia) na wniosek zarządu kolei za odškodowaniem ustalonym w trybie określonym w art. 37. Odškodowanie to nie przysługuje, jeżeli zadrzewienie (zakrzewienie) nastąpiło po wybudowaniu kolei z naruszeniem przepisów, o których mowa w art. 33 ust. 2.

2. Usunięcia zadrzewienia (zakrzewienia) na obszarze gruntów państwowego gospodarstwa leśnego dokonuje w przypadkach określonych w ust. 1 właściwy organ administracji lasów państwowych na wniosek zarządu kolei.

Art. 36. 1. Zarząd kolei ma prawo na obcym gruncie, za odszkodowaniem ustalonym w trybie określonym w art. 37, urządzać i utrzymywać pasy ochronne przeciwpożarowe oraz ustawiać zasłony odśnieżne, a w szczególności zakładać żywopłoty.

2. Zarząd kolei jest obowiązany do urządzania i utrzymywania pasów ochronnych przeciwpożarowych na państwowych gruntach leśnych.

3. Koszty urządzania i utrzymywania pasów ochronnych przeciwpożarowych i zasłon odśnieżnych ponosi zarząd kolei. Jeżeli zadrzewienie (zakrzewienie), powodujące potrzebę urządzania pasów ochronnych przeciwpożarowych, nastąpiło po wybudowaniu kolei, urządzenie i utrzymywanie tych pasów oraz związane z tym koszty obciążają właścicieli zadrzewionych (zakrzewionych) gruntów.

4. Minister Komunikacji określa w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych — w porozumieniu z Ministrami Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, Gospodarki Komunalnej oraz Rolnictwa;
- 2) sposób urządzania i utrzymywania pasów ochronnych przeciwpożarowych — w porozumieniu z ministrami wymienionymi w pkt 1 oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 37. 1. Wysokość odszkodowania (art. 34, 35 i 36 ust. 1) ustala zarząd kolei w porozumieniu z osobami zainteresowanymi. W razie niedojścia do porozumienia, wysokość odszkodowania określa właściwy do spraw wewnętrznych organ prezydium powiatowej (miejskiej miasta stanowiącego powiat miejski, dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej przy odpowiednim zastosowaniu zasad i trybu obowiązującego przy wywłaszczeniu nieruchomości.

2. Ustalanie wysokości odszkodowania nie wstrzymuje wykonania urzędzeń i robót, przewidzianych w art. 34, 35 i 36 ust. 1.

Art. 38. W razie wykonania budowli lub jakichkolwiek urzędzeń i robót wzdłuż linii kolejowych wbrew obowiązującym przepisom, właściwy do spraw komunikacji organ prezydium powiatowej (miejskiej miasta stanowiącego powiat miejski) rady narodowej bądź rady narodowej miasta wyłączonego z województwa na wniosek zarządu kolei zarządzi na koszt sprawcy doprowadzenie otoczenia kolei do stanu zgodnego z powyższymi przepisami.

Rozdział 5.

Ochrona porządku na kolejach użytku publicznego.

Art. 39. Wstęp na obszar kolejowy dozwolony jest tylko w miejscach wyznaczonych. Poza tymi miejscami wstęp na obszar kolejowy mają osoby posiadające upoważnienia właściwych organów kolejowych oraz osoby upoważnione do wstępu na obszar kolejowy na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 40. 1. Do zabezpieczenia mienia kolejowego i powierzonego kolei oraz nadzoru nad przestrzeganiem porządku na kolejach użytku publicznego powołane są organy ochrony kolei.

2. Organami ochrony kolei są: Służba Ochrony Kolei oraz inne organy określone przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

3. Zakres działania i uprawnień organów ochrony kolei obejmuje:

- 1) ochronę mienia kolejowego i powierzonego kolei,
- 2) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o porządku na kolejach użytku publicznego,

3) ochronę życia, zdrowia i mienia obywateli korzystających z usług kolei.

4. W celu wykonywania swych zadań organy ochrony kolei mają prawo:

- 1) nakładania w trybie obowiązujących przepisów grzywien w drodze mandatu karnego,
- 2) legitymowania lub stwierdzania w inny sposób tożsamości osób, które przekroczyły przepisy o porządku na kolejach, oraz zatrzymania winnego w razie dokonania przestępstwa lub wykroczenia na obszarze kolejowym i doprowadzenia go przymusowo do najbliższego organu Milicji Obywatelskiej,
- 3) noszenia i użycia broni palnej.

5. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych wyda w drodze rozporządzenia przepisy o porządku na kolejach użytku publicznego.

6. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Komunikacji określi w drodze rozporządzenia organy ochrony kolei, którym przysługuje prawo noszenia broni palnej w czasie pełnienia służby na obszarze kolejowym, oraz przypadki, w których dopuszczalne jest użycie broni przez organy ochrony kolei, i tryb postępowania przy użyciu broni.

7. Szczegółowy zakres działania oraz organizację Służby Ochrony Kolei określi Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 41. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrami Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych określi uprawnienia oraz zasady i tryb wykonywania tych uprawnień przez organy ochrony kolei w stosunku do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej oraz zasady współdziałania tych organów z właściwymi organami wojskowymi.

Art. 42. 1. Minister Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia w porozumieniu z Ministrem Komunikacji przypadki, w których działalność organów ochrony kolei sięgać będzie poza obszar kolejowy.

2. Przepisy art. 40 nie naruszają właściwości Milicji Obywatelskiej w zakresie utrzymywania bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego na obszarze kolei użytku publicznego.

3. Organy ochrony kolei są obowiązane udzielać w miarę możliwości pomocy organom Milicji Obywatelskiej i organom ochrony granic na ich wezwanie w wykonywaniu czynności służbowych.

4. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych określi szczegółowe zasady i sposób współdziałania organów ochrony kolei z organami Milicji Obywatelskiej i ochrony granic.

Rozdział 6.

Przepisy karne.

Art. 43. 1. Kto zadrzewia (zakrzewia) grunty lub wykonuje roboty ziemne wbrew przepisom art. 33 lub przepisom wydanym na jego podstawie, podlega karze grzywny do 4.500 złotych.

2. Kto wykracza przeciw przepisom o porządku na kolejach użytku publicznego wydanym na podstawie art. 40 ust. 5,

podlega karze grzywny do 1.000 złotych.

3. Orzekanie w sprawach wymienionych w ust. 1 i 2 następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

Rozdział 7.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 44. Księgi kolejowe założone i prowadzone na podstawie ustawy z dnia 19 maja 1874 r. o zakładaniu ksiąg kolejowych, o skutku praw hipotecznych ustanowionych na kolei żelaznej i o hipotecznym zabezpieczeniu praw zastawu,

służących właścicielowi obligacji kolejowych z prawem pierwszeństwa (L. 70 austr. Dz. U. P. i Dz. U. z 1927 r. Nr 35, poz. 304), podlegają zamknięciu.

Art. 45. Ustawa nie narusza przepisów o komunikacji w służbie obrony Państwa.

Art. 46. 1. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 19 maja 1874 r. o zakładaniu ksiąg kolejowych, o skutku praw hipotecznych ustanowionych na kolei żelaznej i o hipotecznym zabezpieczeniu praw zastawu, służących właścicielowi obligacji kolejowych z prawem pierwszeństwa (L. 70 austr. Dz. U. P. i Dz. U. z 1927 r. Nr 35, poz. 304);
- 2) ustawa z dnia 14 grudnia 1920 r. w sprawie przejęcia kolei, zbudowanych przez b. władze okupacyjne, pod zarządem Ministerstwa Kolei Żelaznych (Dz. U. z 1921 r. Nr 3, poz. 5);
- 3) ustawa z dnia 14 października 1921 r. o udzielaniu koncesji na koleje żelazne prywatne (Dz. U. Nr 88, poz. 646);
- 4) art. 7 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. Nr 89, poz. 656 z późniejszymi zmianami);
- 5) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. z 1948 r. Nr 43, poz. 312 i z 1951 r. Nr 14, poz. 108);
- 6) ustawa z dnia 27 kwietnia 1931 r. o oddaniu „Francusko-Polskiemu Towarzystwu Kolejowemu”, Spółce Akcyjnej

w Paryżu, kolei Herby Nowe—Gdynia z odnogą Siemkowie—Częstochowa do eksploatacji oraz o udzieleniu pomocy państwowej (Dz. U. z 1931 r. Nr 40; poz. 350 i z 1939 r. Nr 33, poz. 212);

- 7) ustawa z dnia 17 marca 1932 r. o koncesjach na koleje znaczenia miejscowego i koleje miejskie (Dz. U. z 1932 r. Nr 38, poz. 391 i z 1948 r. Nr 18, poz. 129);
- 8) art. 42 prawa o wykroczeniach;
- 9) art. 5—14 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o oddaleniu budowli, składów, zadrzewienia i robót ziemnych od linii kolejowych oraz o pasach ochronnych przeciwpożarowych i zasłonach odsnieżnych (Dz. U. Nr 28, poz. 220);
- 10) ustawa z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie porządku na kolejach użytku publicznego (Dz. U. Nr 32, poz. 285);
- 11) ustawa z dnia 18 marca 1935 r. o wykonywaniu przewozu osób kolejami użytku prywatnego (Dz. U. Nr 24, poz. 164);
- 12) art. X dekretu z dnia 11 października 1946 r. Przepisy wprowadzające prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych (Dz. U. Nr 57, poz. 321).

2. Do czasu wejścia w życie ustawy określonej w art. 18 oraz wydania przepisów przewidzianych w niniejszej ustawie pozostają w mocy dotychczasowe przepisy.

Art. 47. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

312

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 7 listopada 1960 r.

w sprawie utworzenia Okręgowego Sądu Ubezpieczeń Społecznych w Olsztynie.

Na podstawie art. 8 §§ 1 i 2 prawa o sądach ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1939 r. Nr 71, poz. 476, z 1946 r. Nr 12, poz. 76 i z 1960 r. Nr 11, poz. 70) oraz art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o utworzeniu Komitetu Pracy i Płac oraz o zmianach właściwości w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, rent, zaopatrzeń i opieki społecznej (Dz. U. Nr 20, poz. 119) zarządza się, co następuje:

§ 1. Tworzy się Okręgowy Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Olsztynie dla województw białostockiego i olsztyńskiego.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1961 r.

Minister Sprawiedliwości: *M. Rybicki*

313

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO I SKUPU ORAZ FINANSÓW

z dnia 19 listopada 1960 r.

zmieniające rozporządzenie z dnia 4 lutego 1958 r. w sprawie ustalania wysokości i pobierania równoważnika pieniężnego w zamian zaległości w obowiązkowych dostawach zbóż, ziemniaków i zwierząt rzeźnych.

Na podstawie art. 2 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 13 grudnia 1957 r. o realizacji zaległości w obowiązkowych dostawach zbóż, ziemniaków i zwierząt rzeźnych (Dz. U. Nr 62, poz. 337) oraz art. 26 ust. 2 i art. 35 ust. 4 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 49, poz. 452) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu oraz Ministra Finansów z dnia 4 lutego 1958 r. w sprawie ustalania wysokości i pobierania równoważnika pieniężnego w zamian zaległości w obowiązkowych dostawach zbóż, ziemniaków i zwierząt rzeźnych (Dz. U. Nr 9, poz. 29) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w gromadzie — biuro gromadzkiej rady narodowej

tej gromady, na której terenie położone są główne zabudowania gospodarcze danego gospodarstwa”;

2) § 10 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Właściwy do spraw skupu organ administracji przedium powiatowej rady narodowej może umorzyć należność w części lub w całości po zasięgnięciu opinii organu wymienionego w § 3, a jeżeli w sprawie była prowadzona egzekucja — ponadto po stwierdzeniu przez właściwy organ finansowy stanu majątkowego zobowiązanego”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu Spożywczego i Skupu: *E. Pisula*

Minister Finansów: w z. *J. Kole*